

Miljødirektoratet
Att: Lars Drolshammer
Postboks 5672 Sluppen
7485 TRONDHEIM

Også oversendt per e-post til: post@miljodir.no, ingvild.marthinsen@miljodir.no, tonje.johnsen@miljodir.no, anne.stoltenberg@miljodir.no, bjorn.bjornstad@miljodir.no, og rune.andersen@miljodir.no, harald.sorby@miljodir.no, lars.drolshammer@miljodir.no,

Vår ref.: 526711-002 mhb
Ansvarlig partner: Morten Hugo Berger

Oslo, 5. mars 2015

Norterminal – søknad om oljeomlasting i området SS5

1 INNLEDNING

Det vises til møter med Miljødirektoratet 17. og 26. februar d.å. og telefonsamtaler med Bjørn Bjørnstad og Lars Drolshammer vedrørende Norterminal Floating Storage AS' (tidligere ShipCargo Kirkenes AS), heretter Norterminal, utslippstillatelse av 31. juli 2008 (arkivkode 2007/523). Vi bistår Norterminal i sakens anledning.

Norterminal søker med dette tillatelse til å foreta skip til skip omlasting (STS-omlasting) av olje i området SS5 i Korsfjorden i Sør-Varanger kommune.

Det følger av Sør-Varanger kommunes "Reguleringsplan for deler av Bøkfjorden og Korsfjorden" av 18. juli 2007 med tilhørende reguleringsbestemmelser at det i områdene SS1 – SS5 tillates omlasting av blant annet råolje. I områdene SS1, SS2 og SS3 kan omlastingen skje til et fast forankret mellomagringskip (FSO) eller ved STS-omlasting, mens det i områdene SS4 og SS5 kun er tillatt med STS-omlasting.

I Norterminals utslippstillatelse er det gitt tillatelse til FSO- og STS-omlasting i posisjonene SS1, SS2 og SS3, mens det i området SS4 kun er tillatt med STS-omlasting. Derimot er det ikke gitt tillatelse til noen form for omlasting i området SS5.

I dag benytter Norterminal posisjonen SS4 til omlasting av olje. På grunn av utfordringer knyttet til is o.l. i området SS4, er det ønskelig å foreta omlasting av olje i området SS5 i de periodene hvor det er utfordringer med is i området SS4, se nærmere under punkt 2. Norterminal arbeider også med å tilrettelegge for FSO-omlasting i området SS2 og antar at omlasting i dette området vil kunne starte sommeren 2015, se punkt 3. Ved å kunne benytte flere områder til omlasting, vil Norterminal i større grad ha mulighet til å sikre en helhetlig ivaretagelse av miljøhensynene. De bekymringer som begrunnet at miljømyndighetene ikke ga tillatelse til omlasting i området SS5, er i varetatt gjennom etterfølgende undersøkelser og ved at omlasting i dette området kun vil pågå i perioden januar til april,

se punkt 4. Avslutningsvis gis et forslag til hvordan presiseringene og endringene kan innarbeides i tillatelsen, se punkt 5. I tillegg blir den videre saksbehandling kort kommentert, se punkt 6.

2 BAKGRUNN FOR BEHOV

I dag benyttes området SS4 som kjent til omlasting av olje. Både Miljødirektoratet v/tilsynsavdelingen og Norterminal er enige om at det har vært utfordringer med is i dette området. Miljødirektoratet har påpekt sine synspunkter knyttet til dette i inspeksjonsrapporter datert 19. oktober 2014 og 11. februar d.å. og i brev datert 21. januar og 20. februar d.å., mens Norterminal har gitt tilbakemelding til direktoratet i brev av 12. november 2014, 9. og 27. februar d.å.

Basert på korrespondansen mellom Miljødirektoratet og Norterminal, kan det synes som om det er noe uenighet om avbruddskriteriene relatert til is o.l. I møte med Miljødirektoratet 17. februar d.å. og i etterfølgende telefonsamtaler med Bjørn Bjørnstad, er Norterminal blitt oppfordret til å vurdere om andre områder i Bøkfjorden eller Korsfjorden er bedre egnet sett i forhold til is. I den forbindelse har området SS5 blitt diskutert.

Basert på de opplysninger Norterminal tidligere har innhentet og samtaler med lokalkjente, må det kunne legges til grunn at det er betydelig mindre is i området i og rundt SS5 enn i SS4. Det vises i den forbindelse til iskart utarbeidet av Kirkenes havnevesen, for perioden fra 8. januar – 10. april 2013, se vedlegg 1.

Som det fremgår, var området SS5 isfritt i hele perioden, mens SS4 ofte var dekket av is eller drivis. Det tilføyes at innslaget av fast is i SS4 er redusert i 2015 som følge av aktiviteten i området. Tilsvarende må det kunne legges til grunn at mengden is som ble registret i utløpet av Korsfjorden i 2013, vil bli betydelig mindre dersom aktiviteten flyttes til SS5.

Vektlegger man utelukkende tilstedeværelse av is som kriterium for hvor omlastingen bør foregå, må det på bakgrunn av ovennevnte være klart at SS5 bør velges som omlastingssted. Det understrekes at Norterminals virksomhet er mobil og vil kunne flyttes mellom SS4 og SS5 i løpet av noen timer. Dersom det skulle vise seg at det enkelte dager er mer gunstig å omlaste i området SS4, vil virksomheten bli flyttet dit. At det åpnes for omlasting i området SS5, vil således uansett sikre omlasting i det området som til enhver tid har minst is.

2.3 OMLASTING I OMRÅDET SS2, SS4 OG SS5

Det fremgår av reguleringsplanen og tillatelsen fra Miljødirektoratet at FSO-omlasting kan foretas i områdene SS1, SS2 og SS3.

Norterminal har startet arbeidet med å tilrettelegge for FSO-omlasting av olje i området SS2. Området er dypt, og det har vært lagt til grunn at det ikke vil være forsvarlig å benytte FSO-skipets egne ankre. Norterminal har imidlertid nylig fått utarbeidet en forankringsløsning knyttet til en bøye som sikrer forsvarlig forankring. Forankringsløsningen er innkjøpt (kjøpesum ca. MNOK 15) og godkjent av Kystverket. Opprinnelig hadde Norterminal sett for seg at forankringsløsningen ble plassert midt i leden som går inn Korsfjorden, slik at skipene ble liggende på svai. Av operasjonelle grunner har

Norterminal imidlertid konkludert med at det er mer fornuftig med forankring av skipets akterspeil til land, mens baugen fortøyes til den innkjøpte forankringsløsningen.

Norterminal vil innhente tillatelse fra Kystverket om bruk av SS2 til omlasting av olje.

Som ledd i dette arbeidet, har Norterminal engasjert sakkyndig bistand for å beregne og vurdere dimensjoner og løsninger for de landfester som skal etableres på landsiden innenfor SS2, det vil si i det området som har fått betegnelsen SL2 i reguleringsplanen. Når løsningen er ferdig prosjektert, vil Norterminal engasjere en entreprenør til å foreta utbyggingen.

Norterminals målsetting er å påbegynne oljeomlastingen i SS2 sommeren 2015. Før dette tidspunkt vil omlastingen utelukkende skje ved STS-operasjoner. Før det gis tillatelse til omlasting i området SS5, vil omlastningen pågå i området SS4.

4 NÆRMERE OM OMLASTING I OMRÅDET SS5

Miljødirektoratet (den gangen SFT) konkluderte i 2008 med at det ikke var tilstrekkelig grunnlag for å gi tillatelse til oljeomlasting i området SS5. I den forbindelse ble det særlig fremhevet at oljeutslipp i dette området kunne komme i konflikt med laksesmoltvandring fra Neidenelven samt at det manglet spredningsberegninger og miljørisikoanalyser knyttet blant annet til spredning til Sør-Leirvågen og spesielt til konsekvenser for sjøfugl.

Som påpekt over, er bruk av SS5 til omlasting begrunnet med at isforholdene i denne posisjonen er mindre utfordrende enn isforholdene i området rundt SS4. Norterminals behov for bruk av SS5 er således først og fremst relatert til vintersesongen. De særlige miljøhensyn som Miljødirektoratet tidligere fremhevet som grunnlag for ikke å tillate omlasting i området SS5, er først og fremst relevante ved utslipp på andre tider av året. Sett i lys av Norterminals behov og for å ivareta de særlige miljøhensyn som Miljødirektoratet har fremhevet, vil Norterminal foreslå at det inntas et vilkår om at STS-omlasting i SS5 kun tillates i perioden januar til og med mai, se punkt 5.

De mangler ved spredningsberegninger m.m. som Miljødirektoratet hevdet forelå i 2008, gjør seg ikke lenger gjeldende grunnet etterfølgende beregninger og analyser. Det vises i den forbindelse til oljespredningsanalyse utført av DNV/SITEF i 2014 på vegne av Norterminal, og som er oversendt Miljødirektoratet tidligere. Videre vises det til notat fra Norconsult av 5. mars d.å. som er utarbeidet i forbindelse med denne søknaden, se vedlegg 2. Konklusjonen i notatet hitsettes:

"En oljeomlastning i posisjonen SS-5 i perioden januar - mai vil ikke påvirke virksomhetens samlede risikobilde. Tidligere påpekte usikkerheter fra Miljødirektoratet er imøtekommet gjennom DNV analysen fra 2014 og en samlet forståelse av alle gjennomførte oljedrift og miljørisikoanalyser i fjordsystemene siden 2002 (totalt 5 oljedrift/miljørettede risikoanalyser). Risikovurderingen er robust og konservativ fordi:

- *Maksimalt potensial for oljedrift inn fjordsystemet er lagt til grunn*
- *Storulykke scenarioet er ikke korrigert for sannsynligheten for sammenfall med is, eller forutsetningen om ekstremvær.*
- *Effekt av forebyggende tiltak er ikke medregnet*

Effekt av beredskap er ikke medregnet."

Basert på dette, samt at begrunnelsen for bruk av SS5 er å unngå utfordringer med is i vinterhalvåret, tilsier en helhetlig vurdering av relevante miljøhensyn at det gis tillatelse til oljeomlastning i SS5 i perioden januar til april.

I samtale med Lars Drolshammer fikk vi opplyst at Miljødirektoratet ved vurderingen av om tillatelse skulle gis, også ville legge vekt på om det ble satt begrensinger for hvor store skip som kunne inngå i omlastingen i SS5. Norterminal kan akseptere et vilkår om at det kun tillates omlastning til skip på inntil 200 000 dwt i området SS5.

Når det gjelder forankringsforholdene i SS5, er disse vurdert av Kystverket som har gitt tillatelse til oppankring av aktuelle skip i dette området. Det fremgår blant annet av Kystverkets tillatelse av 13. mai 2008 at "*Lokasjonene SS4 og SS5 er etter Kystverkets vurdering egnet til STS-operasjoner*", se side 7 i tillatelsen. Området har vært ansett som et egnet oppankringssted fra lang tid tilbake. I den forbindelse vises det også til de områder som losen har definert som trygge oppankringsposisjoner, se vedlegg 3 hvor posisjonen D tilsvarer området SS5.

Det tilføyes at oljevernberedskap som inngår i andre linje beredskapen, vil bli flyttet fra Kirkenes havn til Gammeset (det vil si i området SS2 eller i nærheten av dette) ved omlasting i området SS5.

5 FORSLAG TIL ENDRINGER I TILLATELSEN

Det vises til vår redegjørelse ovenfor og det søkes med dette om en utvidelse av nåværende tillatelse slik at det blir tillatt å foreta STS-omlastning av olje i området SS5 i Korsfjorden i Sør-Varanger kommune. Tillatelsen kan gis på tilsvarende vilkår som for STS-omlastning i områdene SS1, SS2, SS3 og SS4, men med følgende tilleggsvilkår:

- I området SS5 tillates kun STS-omlastning i perioden januar til og med mai
- I området SS5 tillates kun omlastning til skip på inntil 200 000 dwt

Endringene/omgjøringen kan gjennomføres ved å endre tillatelsens punkt 1, andre setning, slik at den lyder:

"Omlasting kan skje med lagerskip og skip til skip i posisjonene SS1-SS3 som beskrevet i kommunens reguleringsplan for deler av Bøkfjorden og Korsfjorden, mens posisjonene SS4 og SS5 kun kan benyttes til skip til skip omlasting." [Ny tekst understreket.]

De særlige vilkår som gjelder for SS5, kan eksempelvis inntas som ett nytt tredje ledd under tillatelsen punkt 7.2:

"I området SS5 tillates kun skip til skip omlasting i perioden januar til og med mai. I området SS5 tillates kun omlastning til skip på inntil 200 000 dwt."

6 VIDERE SAKSBEHANDLING

Utfordringene knyttet til is er, som kjent, særlig aktuell i perioden januar til og med april. Det er derfor viktig at Miljødirektoratet raskt tar stilling til søknaden og gir tillatelse til omlasting i området SS5. Etter vår oppfatning, er vilkårene for å unnlate forhåndsvarsel, jf. forurensningsforskriften § 36-7 annet ledd, litra a) og b), oppfylt. Under enhver omstendighet bør fristen for uttalelse settes til 2 uker, slik Miljødirektoratet har signalisert i møter og samtaler, jf. forurensningsforskriften § 36-6, siste punkt.

Det er bare å ta kontakt med undertegnede dersom dere har spørsmål til søknaden.

Med vennlig hilsen
WIKBORG, REIN & CO. DA

Advokatfirma

Morten Hugo Berger

3 Vedlegg